



Xavier Vaquer i Naudi, enquadernador

L'Art de Relligar, a Girona

Text > JOSEP CAMPAJÓ, escriptor

Foto > TONI VILCHES

Restaurar llibres és més una passió que una feina, per Xavier Vaquer (Ripoll, 1955). Reparar-ne, relligar-ne i fer-ne de nous. Remenar tipografies de plom, diferents tipus de papers, i no deixar d'aprendre. No és que s'ho passi bé treballant; s'ho passa molt bé. I que ningú li parli de retirar-se. Per Vaquer, fer d'enquadernador va ser una elecció de vida. A Madrid va conèixer el fill d'un impressor de Burgos que li va ensenyar a fer paper marbrejat. I de seguida es va atrevir a vendre unes llibretes fetes per ell mateix, a la fira de nadal madrilenya. Un cop va tornar a l'empresa familiar de la capital ripollesa, va intentar mantenir el que havia après, però les llibretes no sortien igual. Potser, tot plegat, era el record del nen que, quan entrava a comprar material d'escola a la llibreria del poble, quedava embadalit amb l'olor de la tinta fresca i el soroll de la impremta a tot drap. I amb aquelles cobertes dels llibres acabats a l'aparador, esperant unes noves mans somiadores. Però, fos pel que fos, amb trenta-set anys fets, va decidir que volia saber molt més de les arts del llibre. Va deixar el cau familiar per passar quatre anys aprenent enquadernació a l'Escola Industrial d'Arts i Oficis de Barcelona. I, per relligar la bohèmia, l'any 1977 va obrir el seu primer taller al barri de la Ribera de Barcelona. Molt abans que els jocs olímpics convertissin el decrepit sector en un barri turístic. De seguida, el taller es va convertir també en una escola, on Xavier Vaquer transmetia als seus alumnes tot el que havia anat apre-

nent sobre l'art dels llibres. Al mateix temps, amb el contacte amb altres professionals i els mateixos alumnes, enriqueix la memòria d'un ofici. Per casa seva passaven els millors del ram. Especialistes a illustrar amb pa d'or, en mosaic, en restauració.

Però l'especulació immobiliària el va fer fora del Born. Vaquer va decidir deixar la capital i traslladar el taller, l'escola i l'ofici a Girona. Enamorat de la vida cultural de la ciutat, de la quantitat de llibreries i, sobretot, de la quantitat d'amants dels llibres, va adquirir un local a la plaça de Sant Pere, poc abans de l'arribada dels pisos turístics i dels ciclistes.

El bocaorella, la bona feina i les ganes d'ensenyar tot el que sap converteixen la seva escola taller, L'Art de Relligar, en tot un referent al país.

Malgrat totes les il·lusions, amb una tristesa poc amagada, admet la preocupació pel relleu. «Quan jo tanqui, això tancarà», diu, referint-se al taller. «Hem perdut el costum de dir *no*. I això ha anulat la cultura de l'esforç. Venim d'una època que se sabia el que significava sacrificar-se per aconseguir alguna cosa, esperar. Ara el *no* està prohibit. Tot ha de ser fàcil, i la mainada ho ha de tenir tot només volent-ho. Amb un ofici tan precari com el d'enquadernador i formador, que necessita molt esforç, costa trobar vocacions.»

Mentre li quedin forces, en Xavier no pensa retirar-se: «M'ho passo molt bé; tinc un ofici molt enriquidor i agradable».